

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 856/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen koronarajoitusten vaikutuksista urheiluseurojen ja -sarjojen talouteen ja tulevaisuuteen

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jussi Wihosen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 856/2020 vp:

Miten urheiluseuroja aiotaan tukea koronapandemian aiheuttamissa ongelmissa, miten tuetaan urheiluseuroja ja -sarjoja nousemaan jaloilleen koronapandemiasta, miten urheiluseuroja ja -sarjoja on tähän mennessä autettu toimimaan yleisörajoitusten kanssa ja miten turvataan suomalaisen huippu-urheilun tulevaisuus?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Valtioneuvosto 12.3.2020 suositti koronapandemiasta johtuen, että kaikki yli 500 hengen yleisötilaisuudet perutaan toukokuun loppuun saakka. Tämän johdosta kaikki urheilutoiminta käytännössä keskeytyi niin, että viimeiset urheilutapahtumat järjestettiin Suomessa 15.3. Toiminnan keskeytymisen seurauksena liikunta- ja urheiluseurojen taloudellinen asema heikkeni. Harjoittelu- valmennustoiminnan loppuminen aiheutti paineita maksujen perimisen keskeyttämiseen tai palauttamisiin, tuotot kahvila- ja muista oheistuotoista loppuivat. Seuroille tyypilliset varainhankinnan muodot kuten joukkueiden kevätnäytökset, turnaukset ja kilpailut jouduttiin perumaan. Kunnat ja kaupungit reagoivat nopeasti tilanteeseen ja myönsivät avustuksia sekä lopettivat tilavuokrien perimisen sekä myönsivät helpotuksia jo syntyneisiin maksuihin. Näin seuroille ei syntynyt kuluja toiminnasta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö piti koronakriisin alusta lähtien tiivistä yhteyttä liikunta-alan kansalaisjärjestökenttään ja sen pohjalta valmisteltiin tukitoimia valtion toiseen lisätalousarvioon. Eduskunta hyväksyi 24.4.2020 lisätalousarvion, jossa myönnettiin yhteensä 19 600 000 euroa käytettäväksi liikunnan koulutuskeskuksille, liikunta- ja urheiluseuroille pandemiasta aiheutuneiden kustannusten ja ammattilais- ja kilpasarjojen tulonmenetysten alijäämän kattamiseksi, sekä peruuntuneiden urheilutapahtumien kustannuksiin. Opetus- ja kulttuuriministeriö julisti Covid-19 pandemia-avustukset liikunta- ja urheiluseuroille auki 30.4.2020. Määräaikaan mennessä saapui 993 hakemusta ja avustusta myönnettiin 576 seuralle.

Samanaikaisesti opetus- ja kulttuuriministeriö julisti auki haun urheilun ylimmän ja divisioonatason keskeytyneille kilpasarjoille sekä sarjoja organisoiville lajiliitoille. Covid-19 pandemia-avustukset urheilun ylimmän ja divisioonatason keskeytyneille kilpasarjoille sekä sarjoja organisoiville lajiliitoille kohdennettiin kansallisten pääsarjojen organisoinnista vastaaville liigoille ja lajiliitoille, joiden sarjoissa pelaa lainsäädännön nojalla ammattuurheilijoiksi katsottavia henkilöitä. Tuki myönnettiin ammattuurheilijoiden palkkakustannuksiin 1.3. - 31.5.2020 väliselle ajalle siten,

että palkkakustannuksia voitiin kattaa enintään kaksi kuukautta /seura. Tällä pyrittiin auttamaan akuutissa kassakriisissä olleita seuroja ja annettiin aikaa varautua rajoituksiin, joita sarjakaudella 2020-21 joudutaan tekemään. Avustusta voitiin myöntää poikkeuksellisesti urheilijoiden palkkoihin. Euroopan komissio hyväksyi tuen EU:n valtioneuvoston päätöksen (SEUT 107 artikla) mukaisesti kuitenkin enintään 800 000 euroa / hakija.

Osa urheiluseuroista haki ja sai Valtiokonttorista 7.7. – 31.8.2020 haettavissa ollutta kustannus-tukea, joka oli tarkoitettu yrityksille ja yhdistyksille, joiden liikevaihto oli pudonnut merkittävästi koronaviruksen vuoksi ja joilla oli vaikeasti sopeutettavia kustannuksia. Hallituksen lakiesitys uudesta kustannustuesta on parhaillaan eduskuntakäsittelyssä. Lain odotetaan tulevan voimaan joulukuun puolivälissä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on seurannut seurojen toiminnallisen tilan kehittymistä ja päätti syksyllä avata lisähaun lajiliitoille koronavirustilanteen vuoksi peruuntuneiden lajiliittojen tapahtumien aiheuttamiin tappioihin, lajiliittojen koronavirustilanteeseen liittyviin seuratoiminnan kehittämishankkeisiin sekä muihin lajiliittojen toiminnan turvaamisen kannalta välttämättömiin kustannuksiin. Tämä haku päättyi 13.11.2020.

Yleisörajoitusten osalta opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt tiivistä yhteistyötä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen, THL:n kanssa. OKM on yhteistyössä THL:n kanssa antanut 21.9. ohjeen koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä. Valtioneuvosto hyväksyi 23.10.2020 periaatepäätöksen valtakunnallisista ja alueellisista suosituksista koronaviruksen leviämisen estämiseksi. Periaatepäätös sisältää OKM:n ja THL:n suosituksen sisätiloissa järjestettävästä liikunta- ja kulttuuritoiminnasta.

Olen myös asettanut 22.10. työryhmän, jonka tehtävänä on edistää tapahtuma-alan turvallisuutta kokoamalla hyviä käytänteitä kotimaasta ja ulkomailta, laatimalla alalle turvallisuutta edistävät yleiset periaatteet sekä laatimalla suunnitelma periaatteiden ja hyvien käytänteiden välittämiseksi alan toimijoille.

Huippu-urheilun tulevaisuuden osalta voi todeta, että toisin kuin monissa muissa Euroopan maissa Suomessa urheilijat ovat kyenneet harjoittelemaan pandemiankin aikana lähes keskeytyksettä. Sarjatoiminta joukkuelajeissa on kevään keskeytystä lukuun ottamatta voitu viedä kesän osalta läpi ja sisäpalloilulajien sarjatoiminta syksyllä käynnistää. Yksilölajeissa harjoittelu ja kansallinen kilpailutoiminta on voitu rajoitusten mukaisesti järjestää. Kiitos urheiluseurojen ja lajiliittojen, terveysturvallisuudesta on urheilussa pidetty erittäin hyvää huolta.

Huippu-urheilun tulevaisuuden osalta se, miten kansainvälisiä arvokisoja kyetään lähivuosina järjestämään, on äärimmäisen tärkeää. Arvokisoihin osallistuminen ja niissä tavoitteen mukaiset suoritukset ja menestys ovat asioita, jotka ovat urheilijoille merkityksellisiä.

Helsingissä 2.12.2020

Tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko